

KỸ THUẬT NUÔI GÀ THẢ

I. Chọn giống gà

Tốt nhất ta nên sử dụng giống gà ở địa phương hoặc là con giống cải tiến, vì nó có khả năng thích nghi cao với môi trường đang sống, nó có sức kháng bệnh tốt, có khả năng tìm mồi và nuôi con giỏi để có thể sản xuất được trong điều kiện khó khăn, ít cần đến chăm sóc tỉ mỉ của con người. Ở Việt Nam trong các vùng nông thôn chưa thuận lợi cho phát triển các giống gà công nghiệp cao sản, chưa có nhiều vốn liếng để đầu tư chăn nuôi, chúng ta nên chọn các giống gà thả vườn sau đây:

1. Các giống gà nội địa

☐ Gà Ta vàng

☐ Gà Tàu vàng

2. Giống gà nhập cảng và giống gà lai

☐ Gà Tam Hoàng

☐ Gà Nagoya

☐ Giống gà lai BT1, BT2

II. Chuồng trại

Yêu cầu chuồng trại phải xây dựng nơi khô ráo và ẩm khi gà còn nhỏ trong 3 - 4 tuần lễ đầu, thoáng mát khi gà lớn. Tránh gió lùa và mưa tạt, tránh ánh sáng nóng buổi chiều chiếu thẳng vào chuồng. Tốt nhất hướng chuồng về phía Đông hoặc Đông – Nam. Ngoài hướng chuồng, cần chú ý đến nhiệt độ úm, nhiệt độ chuồng và chất độn chuồng.

III. Thức ăn

Cần phải cho gà ăn đủ chất dinh dưỡng theo nhu cầu của chúng. Sau đây là các chất dinh dưỡng cần lưu ý khi tổ hợp khẩu phần.

1. Các chất dinh dưỡng đa lượng

☐ **Chất đạm:** là chất quan trọng nhất để tạo tế bào sống và các sản phẩm thịt, trứng, lông gia cầm. Các loại thức ăn giàu chất đạm thực vật gồm: đậu nành, các loại đậu khác, bánh dầu đậu nành, bánh dầu đậu phộng. Các loại thức ăn giàu đạm động vật như bột cá, bột tép, ruốc, cua, bột thịt, đầu tôm.

- **Chất bột đường:** là chất cung cấp năng lượng chủ yếu cho gia cầm. Thức ăn giàu chất bột đường gồm các loại hạt ngũ cốc như: bắp xay, gạo lức, tấm gạo, lúa, cao lương, kê, cám gạo, cám mì. Các loại củ như: bột củ khoai mì, khoai lang...

☐ **Chất béo:** là chất tuy có ít trong thức ăn, khoảng 4 - 5%, nhưng cung cấp nhiệt lượng lớn, gấp 2,5 lần chất bột đường và chất đạm. Yêu cầu tối thiểu về chất béo trong thức ăn phải từ 4% trở lên. Chất béo có nhiều trong các loại hạt có dầu, dầu công nghiệp, mỡ gia súc, mỡ cá.

☐

☐**Chất khoáng đa lượng**: chất vôi (Ca), chất lân (P), muối ăn (Na, Cl), kali, magnesium có chức năng tạo nên bộ xương và giúp gà mau lớn, sinh sản tốt. Chất khoáng có nhiều trong bột xương, bột sò, bột đầu tôm, cua,...

2. Các chất dinh dưỡng vi lượng

Trong các chất này ta chia làm các loại như sau đây:

☐**Các loại sinh tố**(còn gọi là vitamin), có hàng chục loại vitamin khác nhau. Trong thực tế, trong thức ăn của gà thường hay thiếu các vitamin A, D, E, B2. Để giải quyết đầy đủ vitamin cho gà người ta thường làm ra các premix để bổ sung vào thức ăn. Trong rau xanh có nhiều vitamin, vì vậy nuôi gà thả vườn vào mùa mưa có nhiều cỏ, ít khi thiếu vitamin.

- Các chất khoáng vi lượng, cũng có hàng chục loại, nhưng trong thức ăn của gà thường hay thiếu mangan, kẽm, iode, selenium. Để cung cấp đầy đủ cho gia cầm, người ta cũng thường sản xuất ra premix nguyên tố vi lượng.

- Các chất bảo vệ, chất chống mốc và chống ôxy hóa để bảo vệ các chất dinh dưỡng trong thức ăn.

- Một số loại thuốc kháng sinh☐và thuốc phòng bệnh cho gà.

3. Thức ăn chế biến sẵn

Để thỏa mãn nhu cầu tối ưu cho gia cầm, các nhà máy đã sản xuất thức ăn hỗn hợp hoàn chỉnh cho gà. Căn cứ trên tiêu chuẩn ăn, người ta tính ra các thực liệu cần phối chế, mỗi loại bao nhiêu để toàn khối hỗn hợp đạt thành phần dinh dưỡng theo nhu cầu của gà.

Ngày nay nhờ kỹ thuật công nghiệp phát triển mạnh nên ngoài thức ăn hỗn hợp dạng bột còn có dạng đóng viên, dùng trong chăn nuôi gia cầm rất tiện lợi.

Thức ăn chế biến sẵn có hai dạng:

☐**Dạng hỗn hợp hoàn chỉnh**(dạng cám và viên): hiện nay một số xí nghiệp thức ăn gia súc có sản xuất các loại thức ăn chuyên dùng cho gà Ta vàng, gà Tàu vàng và gà Tam Hoàng, các loại thức ăn này có mức dinh dưỡng vừa với năng suất con giống nên giá thành của nó thấp hơn thức ăn hỗn hợp của gà công nghiệp có năng suất cao. Tùy theo lứa tuổi, có các loại thức ăn đáp ứng được nhu cầu dinh dưỡng cho gà.

☐**Dạng thức ăn đậm đặc**(dạng cám): là dạng thức ăn chứa nhiều chất dinh dưỡng, nếu như địa phương có nguồn thức ăn cung cấp năng lượng dồi dào như: tấm, bắp, cám,... thì nên mua thức ăn đậm đặc của xí nghiệp thức ăn gia súc về pha trộn, khối lượng cũng như chi phí vận chuyển sẽ giảm đi nhiều tận dụng được nguồn thức ăn sẵn có tại chỗ và rẻ tiền. Tùy theo quy định của nơi sản xuất mà tỷ lệ pha trộn khác nhau.

Công tác thú y, phòng ngừa dịch bệnh cho gà nuôi thả:

Trong phương thức nuôi thả vườn, việc phòng bệnh cho gà là quan trọng số một, nó có ý nghĩa quyết định cho sự thành công. Vì nuôi thả vườn khó kiểm soát về mặt Thú y nên bệnh dịch dễ lây lan. Trong các biện pháp phòng bệnh thì chủng ngừa là quan trọng và có hiệu quả hơn cả. Bốn bệnh rất quan trọng cần phải

được thực hiện chủng ngừa là bệnh Dịch tả, bệnh Gumboro, bệnh Đậu gà và bệnh Tụ huyết trùng

